Súd:	Okresný súd Košice okolie
Spisová značka:	11C/58/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7511200536
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI:	ECLI:SK:OSKE3:2012:7511200536.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. so sídlom Einsteinova 24, Bratislava, IČO: 35 848 863 zastúpeného Mgr. Ľudovítom Pavelom, usadeným euroadvokátom so sídlom Mlynská č. 2, Košice, proti žalovanej: C. W., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom G. P. XX, toho času na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Mgr. Štefanom Juhásom, zamestnancom Okresného Z. G. L. v konaní o zaplatenie 562,48 eura s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 562,48 eura s úrokom z omeškania 8,5% ročne zo sumy 26,72 eura za dobu od 3.1.2008 do zaplatenia, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 27,32 eura za dobu od 31.1.2008 do zaplatenia, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 83,17 eura za dobu od 1.3.2008 do zaplatenia, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 22,89 eura za dobu od 1.4.2008 do zaplatenia , vo výške 8,5 % ročne zo sumy 400,30 eura za dobu od 29.4.2008 do zaplatenia , vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1,99 eura za dobu od 1.6.2008 do zaplatenia na účet číslo XXXXXXXXXX/XXXX s variabilným symbolom XXXXXXXX.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi zaplatený súdny poplatok vo výške 33,50 eura na účet číslo XXXXXXXXXX/XXXX s variabilným symbolom XXXXXXXX a na účet právneho zástupcu žalobcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 104,08 eura na účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, variabilný symbol XXXXXXXXXX do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom konania je zaplatenie istiny 562,48 eura, a to sumy 162,09 eura titulom neuhradenej ceny elektronických telekomunikačných služieb poskytnutých žalobcom žalovanej vyúčtovanej faktúrami č. XXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXX a sumy 400,39 eura titulom zmluvných pokút vyúčtovaných faktúrou č. XXXXXXXXXX, na základe Zmluvy o pripojení a ich Dodatku uzavretých medzi účastníkmi dňa 18.09.2007, 8,5 % úroku z omeškania ročne z dlžných súm tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a náhrada trov konania vo výške 137,58 eura.

Žalovanému, ktorého pobyt nie je známy a nepodarilo sa ho zistiť ani vykonaným šetrením, súd podľa § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. ustanovil uznesením č.k. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 24.02.2012 opatrovníka na zastupovanie v konaní v osobe O.. Š. M., zamestnanca Okresného Z. G. L., keďže žalovanému nebolo možné ustanoviť opatrovníka z jeho rodinného, pracovného resp. kultúrneho prostredia.

Na pojednávanie konané dňa 29.05.2012 sa nedostavil opatrovník žalovaného ani žalobca a jeho právny zástupca, ktorý neúčasť na pojednávaní písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaťaženosti a navrhol vec rozhodnúť v jeho neprítomnosti.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd vec pojednával v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal v predmetnej veci dokazovanie oboznámením sa s listinami založenými v spise a zistil nasledovné:

Ako vyplýva z obsahu Dodatku zmluvy o pripojení, žalovaný bol nielen pripojený do elektronickej siete v programe O2 Pre mňa 130, ale mu bol súčasne poskytnutý telefónny aparát typu N6300MP130 za cenu 999,- Sk s DPH. Žalovanej boli za obdobie mesiacov december 2007 až máj 2008 vystavené faktúry za hovorné č.: XXXXXXXXXX, splatná 02.01.2008 na sumu 26,72 eura, č. XXXXXXXXXX splatná 30.01.2008 na sumu 27,32 eura, č. XXXXXXXXXX splatná 29.02.2008 na sumu 83,17 eura, č. XXXXXXXXXX splatná 31.03.2008 na sumu 22,89 eura, č. XXXXXXXXXX splatná 31.05.2008 na sumu 1,99 eura. Žalovaný tieto faktúry za poskytnuté služby za účtované obdobie nezaplatil ani po tom, ako bol na ich zaplatenie vyzvaný výzvou žalobcu zo dňa 15.02.2008 preto žalobca listom zo dňa 19.03.2008 od zmluvy odstúpil. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému doručované, avšak zásielku si na pošte nevyzdvihol a bola vrátená žalobcovi. Na základe toho si žalobca faktúrou č. XXXXXXXXXXX splatnou 28.04.2008 uplatnil zmluvnú pokutu v sume 400,39 eura.

V uvedenom prípade sa jedná s spotrebiteľskú zmluvu, ktorá podlieha režimu Občianskeho zákonníka. Úprava spotrebiteľských zmlúv v piatej hlave Občianskeho zákonníka má povahu špeciality k Obchodnému zákonníku a keďže aj samotný zákon o elektronických komunikáciách je zákonom špeciálnym, vo vzťahu k spotrebiteľovi má vždy povahu občianskoprávneho vzťahu.

Podľa § 43, ods. 1, 2, 3 a 5 zákona 610/2003 Z.z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Zmluva o pripojení zaniká a) uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, b) dohodou účastníkov zmluvy, c) odstúpením od zmluvy, d) výpoveďou, e) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods. 1, 4 Zákona 610/2003 Z.z.:

Podnik má právo

a) na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb,

d) dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu

1. jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie,

2. nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplatenie, upravenej vo všeobecných podmienkach,

Účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a skutočnosti, že žalovaná za služby, ktoré mu žalobca poskytol, nezaplatila nielen v lehote splatnosti faktúr, za to ktoré obdobie, ale ani po tom, ako bol na úhradu dlhu písomne vyzvaná. Povinnosť žalovanej zaplatiť za to, čo mu žalobca dodal, vyplýva nielen zo samotnej zmluvy a jej dodatku, ale aj zo zákona o elektronických komunikáciách. Z uvedeného dôvodu súd žalobe vo vzťahu k cene poskytnutej služby plne vyhovel.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ ak strany dojednanú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikla škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1, 2 a 3 OZ ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

Ak z dohody nevyplýva niečo iné, nie je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť, ak porušenie povinnosti nezavinil.

Podľa § 545a OZ: Neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Zo zákonného znenia § 544 ods. 2 OZ vyplýva, že dohoda o zmluvnej pokute má obligatórne písomnú formu, a musí by jej výška určitá, zrozumiteľná, a tiež musí by definovaná zmluvná povinnosť, na ktorej porušenie je zmluvná pokuta viazaná (t.j. ktorú zabezpečuje. V § 544 OZ sa kogentne ustanovuje, že na platnosť záväzku o zmluvnej pokute sa vyžaduje písomná dohoda zmluvných strán, v ktorej musí

byť určená výška zmluvnej pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Zároveň je však nepochybné, že v dohode o zmluvnej pokute musí byť určená aj povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje.

Platnosť dohody o zmluvnej pokute je ešte podmienená aj všeobecnou požiadavkou zákona na určitosť a zrozumiteľnosť akéhokoľvek právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 OZ.

Z ustanovenia § 48 ods. 2 OZ vyplýva, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku ruší, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo dohodnuté inak. Dôsledky odstúpenia od zmluvy spočívajú v jej zrušení od samého začiatku, s výnimkou ak by z právneho predpisu alebo dohody účastníkov zmluvného vzťahu vyplývalo niečo iné. Ak tomu tak nie je, odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zrušenej zmluvy. V prípade, že bolo už podľa zrušenej zmluvy plnené, sú účastníci zmluvy povinní takéto plnenie vzájomne vyporiadať.

Odstúpením od zmluvy zanikajú pre svoju akcesorickú povahu aj vedľajšie záväzky, ktoré sú od existencie hlavného záväzku (zmluve) závislé. Takýmito vedľajšími záväzkami sú

aj záväzky slúžiace k zabezpečeniu splnenia hlavného záväzku, teda aj záväzok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa § 544 OZ. Ak teda dôjde k odstúpeniu od zmluvy, nemôže sa žiadna

zo zmluvných strán na jej základe domáhať zaplatenia zmluvnej pokuty, pretože dohoda o zmluvnej pokute bola spolu s hlavným záväzkom od začiatku zrušená a právo na jej zaplatenie nemá žiaden právny základ. Nárok na zmluvnú pokutu však v dôsledku odstúpenia od zmluvy v prípade, že vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia, nezaniká. Odstúpením od zmluvy dochádza k zániku povinnosti plniť pôvodný záväzok zabezpečený zmluvnou pokutou, avšak nie vždy dochádza súčasne aj k zániku povinnosti plniť zmluvnú pokutu ako dôsledku neplnenia pôvodného záväzku. Porušením zmluvy vznikol medzi zmluvnými stranami nový právny vzťah, ktorý už nemá vo vzťahu k pôvodnému zabezpečenému záväzku akcesorickú povahu a na existenciu ktorého nemá zánik zabezpečeného zmluvného záväzku vplyv.

V danom prípade je zmluvná pokuta priamo upravená v Dodatku k zmluve o pripojení. Z okolností daného prípadu tiež Dodatok k zmluve o pripojení je zrejmé, že dohoda o zmluvnej pokute bola prijatá práve v súvislosti s tým, že žalovaná požiadala aj o telefónny aparát (teda nie len o pripojenie k elektronickej sieti) za nadštandardných cenových podmienok. Uvedenou zmluvnou pokutou bola, podľa názoru súdu, zabezpečená návratnosť rozdielu medzi sumou, ktorú žalovaná pri podpise zmluvy zaplatila a skutočnou cenou aparátu. Za normálnych okolností by k tomu došlo formou zotrvania žalovanej v právnom vzťahu po dohodnutú dobu za predpokladu, že by plnil svoje zmluvné záväzky riadne a včas. Nezaplatenie vyúčtovaných služieb ani po písomne výzve žalobcu na ich úhradu bola skutočnosť, ktorá vznikla ešte pred odstúpením žalobcu od zmluvy z dôvodu skoršieho porušenia povinností žalovanou. Odstúpením žalobcu od zmluvy teda zmluva zanikla, avšak nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty mu zostal zachovaný.

Podľa 53 ods. (1) OZ: Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

V odseku 1 zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by zmluva obsahovala ustanovenia spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach, ale v neprospech dodávateľa, takáto podmienka by v zmysle tejto právnej úpravy nebola neplatná. Čo treba rozumieť "značnou nerovnováhou", možno vydedukovať z úpravy neprijateľných podmienok upravených v odseku 4. Za značnú nerovnováhu treba vždy považovať také právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie

nárokov, ktorými sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, resp. nápravy už prijatého plnenia (vrátane uplatnenia nárokov vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady, omeškanie či škodu), alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy.

Novela (zákon č. 575/2009 Z.z.) účinná od 1. marca 2010 zmenila znenie druhej vety v odseku 1 tak, že za neprijateľné nemožno považovať podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, a ďalej (to bolo aj pred novelou), že neprijateľnou nemôže byť taká podmienka, ktorá bola dojednaná individuálne. V tejto súvislosti treba uviesť, že v § 37 ods. 1 je zakotvená požiadavka na určitosť a zrozumiteľnosť právneho úkonu, (čo sa, samozrejme, predovšetkým týka predmetu zmluvy) ako podmienka jeho platnosti.

Ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa vzťahuje iba na tie spotrebiteľské zmluvy (podľa nášho vymedzenia v užšom zmysle), pri uzavieraní ktorých spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah, teda ktoré sú vopred pripravené, naformulované. Pri iných spotrebiteľských zmluvách, kde sa dojednávajú podmienky individuálne, sa ich neprijateľnosti nemožno dovolávať.

V prípade, ak boli podmienky dojednané individuálne (v spotrebiteľských zmluvách v širšom zmysle), tak sa na ne režim uvedený v tomto ustanovení, okrem odseku 4 písm. a), nevzťahuje.

V novelizovaných odsekoch 2 a 3 sa spresňuje, ktoré podmienky, ak boli individuálne dojednané, sa za neprijateľné nepovažujú. V prípade pochybností či sporu musí dodávateľ preukázať, že zmluvné podmienky boli dohodnuté individuálne.

Ako už bolo vyššie uvedené, ustanovenia o zmluvnej pokute boli upravené priamo v zmluve (teda nie odkazom na úpravu vo Všeobecných podmienkach, kedy by takéto dojednanie bolo neplatené pre nedodržanie formy v prípade, že by tieto VP neboli inkorporované do zmluvy), a výška bola dohodnutá individuálne . Nie je dôležité, že samotné znenie článku o zmluvnej pokute už bolo vopred napísané (jedná sa o zákonnú formuláciu, na ktorú ako na nekalú nemožno prihliadať), nehovoriac o tom, že nemožno od žalobcu očakávať, aby v každom jednotlivom prípade sa vo veľkom počte písala zmluva od A po Z osobitne. Pre individuálnu negociáciu a dodržanie zákonnej formy teda postačí, ak je zmluvná pokuta upravená priamo v zmluve, a ak je so „zákazníkom“ dohodnutá osobitne tak, ako to bolo aj v tomto prípade. Súd nevidel nerovnováhu vo vzájomnom postavení účastníkov, pretože zmluvná pokuta v podstate kopírovala stratu žalobcu na cene každého telefónneho aparátu, ktorý žalovaný dostal takmer zadarmo, a ktorý mu po zániku právneho vzťahu zostal aj naďalej bez povinnosti jeho vydania.

V konečnom dôsledku je treba dbať aj na to, aby tí, ktorí sa rozhodnú do takéhoto záväzkového vzťahu vojsť, vlastnou disciplínou rešpektovali to, k čomu sa zmluvne zaviazali. Podľa názoru súdu si strany zmluvnú pokutu zmluvnú pokutu z formálneho hľadiska dohodli platne, avšak súd zohľadnil zásadu, upravenú v ust. §545a OZ: Neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatok z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 nar. vlády 87/1995 Z.z. účinného do 31.12.2008: výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vychádzajúc z tejto právnej úpravy preto súd priznal zákonný úrok z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby platnej v deň, nasledujúcom po dni splatnosti každej faktúry až do zaplatenia, ktorá bola v danom čase jednotná a to v sadzbe 8,5% (2 x 4,25).

Súd má za to, že žaloba bola podaná dôvodne, a podľa § 142 ods. 1 OSP zaviazal žalovanú na úhradu trov konania vo výške 137,58 eura a to za zaplatený súdny poplatok v sume 33,50 eura a trov právneho zastúpenia, vychádzajúc z výšky priznaného plnenia, za dva úkony (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie žaloby) t.j. 2 x (36,52 eura + 7,21 eur režijný paušál + DPH) v sume 104,08 eura.

O povinnosti žalovaného zaplatiť náhradu trov konania prisúdenú zástupcovi žalobcu náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).